

Erasmus+

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

University of Belgrade
Faculty of Law
JEAN MONNET CHAIR IN
EUROPEAN ENVIRONMENTAL LAW

Представљање активности Жан Моне Катедре за европско еколошко право и споразум о заједничким активностима Савета Европе

Проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић узела је учешће у развоју, адаптацији и извођењу онлајн курса *HELP* Савета Европе о животној средини и људским правима. Реч је о курсу који је припремљен у оквиру пројекта „Онлајн платформа о пословању и људским правима“ који спроводи програм *HELP* у сарадњи са Управним одбором Савета Европе за људска права и ангажовање Правосудне академије. Полазници курса су судије и судијским помоћницима, тужиоци и заменицима јавних тужилаштава, као и полазници Правосудне академије. Курс, организован у периоду од октобра 2021. године до јануара 2022. године, је прилагођен за рад у мањим групама са државним службеницима, креаторима јавних политика, припадницима цивилног друштва, припадницима других професија и студентима, који се баве питањима заштите животне средине и њиховим утицајем на уживање основних права. Студенти који похађају програме Жан Моне Катедре за европско еколошко право су добили прилику да под менторством проф. др Мирјане Дреновак-Ивановић, похађају *HELP* курс Савета Европе о животној средини и људским правима у школској 2021/2022. години.

Presentation of the activities of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law and the Agreement on joint activities with the Council of Europe

Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović participated in development, adaptation and implementation of the Council of Europe's HELP online course on the environment and human rights. It is a course that was prepared as part of the "Online Platform on Business and Human Rights" project, which is implemented by the HELP program in cooperation with the Steering Committee of the Council of Europe for Human Rights and the involvement of the Judicial Academy. Course participants are judges and assistant judges, prosecutors and deputies of public prosecutor's offices, as well as participants of the Judicial Academy. The course, organized in the period from October 2021 to January 2022, is adapted for work in small groups with public servants, policy makers, civil society, members of other professions and students, who deal with issues of environmental protection and human rights where Prof. Dr. Drenovak-Ivanović was a mentor. Students attending the programs of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law had the opportunity to attend the Council of Europe's HELP course on the environment and human rights in 2021/2022 school year.

Жан Моне Катедра за европско еколошко право

У петак, 15. октобра 2021. године одржана је онлајн свечаност којом је обележен почетка рада Жан Моне Катедре за европско еколошко право у школској 2021/2022. години. На свечаности су представљени предавачи и теме које ће бити анализиране на Правној клиници за еколошко право, као првом у низу курсева организованих под окриљем Катедре.

На свечаности су говорили Милан Мариновић, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Оља Јовићић, генерални секретар Стручне службе Заштитника грађана и мр Оливера Зуровац Кузман начелница одељења за деморатизацију Мисије ОЕБСа у Србији. Модератор скупа је била проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, носилац Жан Моне Катедре за европско еколошко право.

Jean Monet Chair in European Environmental Law

On Friday, October 15, 2021, an online ceremony was held to mark the start of the work of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law in the academic year 2021/2022 year. At the ceremony, lecturers and topics that would be analyzed at the Legal Clinic for Environmental Law, as the first in a series of courses organized under the auspices of JMC program, were presented.

Milan Marinović, Commissioner for Information of Public Importance and Personal Data Protection, Olja Jovičić, Secretary General of the Expert Service of the Protector of Citizens, and Olivera Zurovac Kuzman, MA, Head of the Department for Democratization of the OSCE Mission in Serbia presented the results of previous cooperation with JMC in European Environmental Law. The moderator of the meeting was Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, Jean Monnet Chair in European Environmental Law.

Жан Моне Катедре за европско еколошко право представљена на обуци судија о примени еколошког права

Правосудна академија у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а је организовала трећи циклус основне обуке на тему Еколошко право. Обука се састоји из четири дела, а намењена је судијама и судијским помоћницима привредних судова, као и заменицима јавних тужилаца који поступају у овој материји. Проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић је одржала онлајн предавања 27., 28. и 29. септембра 2021. године. Том приликом, представљен је рад Жан Моне Катедре за европско еколошко право.

Activities of Jean Monet Chair in European Environmental Law presented at the training for judges and prosecutors on environmental law

The Judicial Academy, in cooperation with the OSCE Mission, organized the third cycle of basic training on Environmental Law. The training consists of four parts, and is intended for judges and assistant judges of commercial courts, as well as deputy public prosecutors who act in this matter. Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović held online lectures on September 27, 28 and 29, 2021. On that occasion, the work of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law was presented.

Почетак предавања на Правној клиници за еколошко право

У петак, 15. октобра 2021. године, обележен је почетак предавања и активности у оквиру Правне клинике за еколошко право. Правна клиника за еколошко право је почела са радом октобра 2015. год. Октобра 2021. године, бележи почетак рада седме генерације. Радом Правне клинике за еколошко право руководи проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић. Као и претходних година, у школској 2021/2022. год. траје два семестра. Мисија ОЕБС-а у Србији је, као наставак успешне сарадње на развоју специјалистичких и мастер студија у области еколошког права, и ове године подржала рад Правне клинике за еколошко право. Настава и рад са студентима на проналажењу решења за постављене хипотетичке случајеве, одвија се у оквиру активности Жан Моне Катедре за европско еколошко право.

У првом семестру студенти су имали интензиван интерактивни тренинг. Проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић је одржала предавања на теме Извори еколошког права у правном поретку Србије, Право на приступ еколошким информацијама, Укључивање јавности у доношење еколошких одлука, Посебности управног поступка у стварима од значаја за заштиту животне средине, Накнада штете у животној средини: постојећа решења и нацрт Закона о одговорности за штету у животној средини и Еколошко право Европске уније: Пракса Суда правде ЕУ, Значај енергетике и однос са климатским променама, Енергетско право и политике у ЕУ, Енергетској заједници и промене позитивног права. Данијела Синђелић, основни јавни тужилац у Обреновцу, је одржала предавање на тему Увиђај у еколошким стварима - опасан отпад. Бранислава Вучковић, заменик јавног тужиоца у Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду, је одржала предавање на тему Прикупљање доказа и вођење поступака у предметима са елементом заштите животне средине. Оља Јовичић, генерални секретар Стручне службе Заштитника грађана, је одржала предавање на тему Заштита права на здраву животну средину у пракси Заштитника грађана.

Адвокатски приправник Предраг Џамић, мастер академске студије Правног факултета - еколошкоправни модул, одржао је предавања на тему Грађанскоправна заштита права на здраву животну средину у судској пракси. Христина Војводић, правна саветница у области енергетике и заштите животне средине, која је током основних студија похађала предавања из Еколошког права, Правну клинику за еколошко право и Школу еколошког права, и Милош Кузман, правни саветник за енергетику и животну средину Нафтне индустрије Србије и студент докторских студија на Правном факултету Универзитета у Београду у области управноправних аспеката заштите животне средине, одржали су предавање на тему Защита животне средине и енергетска политика и право у Србији: улога органа јавне власти и појединача у заштити ваздуха. Проф. др Милан Шкулић је одржао предавање на тему Систем еколошких деликати и врсте прекршајних санкција. Судија Синиша Важић је одржао предавање на тему Кривичноправна заштита права на здраву животну средину у судској пракси. Проф. др Бојана Чучковић је одржала предавање на тему Еколошка штета у међународном праву и заштита животне средине.

У складу са Споразумом о сарадњи Правног факултета, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Заштитника грађана, који је потписан марта 2016. године, студенти који похађају Правну клинику за еколошко право имају прилику да обаве студентску праксу у канцеларији Повереника и Заштитника грађана. У другом семестру студенти су били у прилици да решавају хипотетичке случајеве и примењују знање стечено током првог семестра и искуство у раду током праксе коју су обавили у партнерским установама. Имајући у виду отворена питања примене Закона о бесплатној правној помоћи, као и ограничења која су уследила услед ширења пандемије COVID-19, студенти су били у прилици да решавају хипотетичке случајеве које је припремила проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић у сарадњи са партнерским установама у којима је била предвиђена студентска пракса.

У наставку сарадње Правног факултет Универзитета у Београду - Жан Моне Катедре за европско еколошко право и Програма Уједињених нација за развој (УНДП) 4 студената који су током основних студија похађали програме Жан Моне Катедре је добило прилику да започне приправничку обуку у Министартсву животне средине. У мају 2022. године, прилику да узме учешће у приправничкој обуци у оквиру УНДП активности добила је студенткиња мастер студија за еколошко право и двоје студената Правне клинике за еколошко право, који су и секретари те клинике.

Мисија ОЕБС-а у Србији је, као наставак успешне сарадње на развоју специјалистичких и мастер студија у области еколошког права, и ове године подржала рад Правне клинике за еколошко право, на чemu се и овом приликом захваљујемо. Активности у другом семестру су планиране у оквиру активности Жан Моне Катедре за европско еколошко право.

Правну клинику за еколошко право у школској 2021/2022. год. похађало 60 студената.

Opening of semester at the Legal Clinic for Environmental Law

Friday, October 15, 2021, marked the beginning of lectures and activities within the Legal Clinic for Environmental Law. The Legal Clinic for Environmental Law started operating in October 2015. November 2019 marks the beginning of the work of the fifth generation. The work

of the Legal Clinic for Environmental Law is managed by Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović. In the 2020/2021 school year course is organized in two semesters. As a continuation of the successful cooperation in the development of specialist and master's studies in the field of environmental law, the OSCE Mission in Serbia supported the work of the Legal Clinic for Environmental Law in fall semester. Teaching and working with students on finding solutions for hypothetical cases takes place within the activities of Jean Monne Chair in European Environmental Law in spring semester.

In the first semester, students had intensive interactive training. Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović held lectures on the topics Sources of environmental law in the legal system of Serbia, Right to access to environmental information, Involvement of the public in environmental decision-making, Peculiarities of the administrative procedure in matters of importance for environmental protection, Compensation for damage to the environment: existing decisions and draft of the Law on Liability for Environmental Damage and Environmental Law of the European Union: Practice of the EU Court of Justice, Importance of energy and the relationship with climate change, Energy Law and policies in the EU, Energy Community and positive law changes. Danijela Sindelić, the basic public prosecutor in Obrenovac, held a lecture on the topic of Investigation into environmental matters - hazardous waste. Branislava Vučković, deputy public prosecutor in the Appellate Public Prosecutor's Office in Novi Sad, held a lecture on the topic of Gathering evidence and conducting proceedings in cases with an element of environmental protection. Olja Jovičić, Secretary General of the Professional Service of the Protector of Citizens, held a lecture on the topic of Protection of the right to a healthy environment in the practice of the Protector of Citizens. Legal trainee Predrag Džamić, master of academic studies of the Faculty of Law - environmental law module, held lectures on the topic of Civil law protection of the right to a healthy environment in judicial practice. Hristina Vojvodić, legal advisor in the field of energy and environmental protection, who during her undergraduate studies attended lectures in Environmental Law, the Legal Clinic for Environmental Law and the School of Environmental Law, and Miloš Kuzman, legal advisor for energy and the environment of the Oil Industry of Serbia and a student of doctoral studies at the Faculty of Law of the University of Belgrade in the field of administrative and legal aspects of environmental protection, held a lecture on the topic Environmental protection and energy policy and law in Serbia: the role of public authorities and individuals in air protection. Prof. Milan Škulić, Ph.D., gave a lecture on the topic System of environmental offenses and types of misdemeanor sanctions. Judge Siniša Važić held a lecture on the topic of criminal law protection of the right to a healthy environment in judicial practice. Prof. Bojana Čučković, Ph.D., gave a lecture on Environmental Damage in International Law and Environmental Protection.

In accordance with the Agreement on Cooperation between the Faculty of Law, the Commissioner for Information of Public Importance and Protection of Personal Data and the Protector of Citizens, which was signed in March 2016, students who attend the Legal Clinic for Environmental Law have the opportunity to do a student internship in the office of the Commissioner and Protector of Citizens. In the second semester, students had the opportunity to solve hypothetical cases and apply the knowledge acquired during the first semester and work experience during the internship they did in partner institutions. Bearing in mind the open issues of the application of the Law on Free Legal Aid, as well as the restrictions that followed due to the spread of the COVID-19 pandemic, students had the opportunity to solve hypothetical cases prepared by Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović in cooperation with partner institutions where student internships were planned.

In continuation of the cooperation between the Faculty of Law of the University of Belgrade - the Jean Monnet Chair in European Environmental Law and the United Nations Development Program (UNDP), 4 students who attended the programs of the Jean Monnet Chair during their undergraduate studies were given the opportunity to start an internship at the Ministry of the Environment. In May 2022, a Master's student in environmental law and two students of the Legal Clinic for Environmental Law, who are also secretaries of that clinic, were given the opportunity to participate in internship training within the framework of UNDP activities.

The OSCE Mission in Serbia, as a continuation of the successful cooperation in the development of specialist and master's studies in the field of environmental law, supported the work of the Legal Clinic for Environmental Law this year, for which we would like to express our thanks on this occasion. Activities in the second semester are planned within the activities of the Jean Monnet Chair for European Environmental Law.

Legal clinic for environmental law in the 2021/2022 school year was attended by 60 students.

Настава на Мастер студијама за еколошко право

26. октобра 2021. године почела су предавања из предмета Еколошко право на мастер студијама. Током 30 часова наставе, студенти су били у прилици да стекну продубљено знање и разумевања процеса настанка, развоја и промена у еколошком праву, изучавају појмове и принципе еколошког права, упознају се са међународним и домаћим изворима еколошког права, упознају се са правним актима Европске уније у области еколошког права и процесом хармонизације нашег права са правом Европске уније у области еколошког права, стекну опште знање о еколошкој политици, развију способност за разумевање личне улоге појединца у даљем току развоја еколошког права. Посебна пажња посвећена је улози коју пракса Суда правде Европске уније има на развој еколошког *acquis-a* и даљи развој еколошког права и анализи предмета који имају кључну улогу за разумевање поједињих института еколошко правне заштите.

Master's studies in environmental law: Environmental Law course

Course on Environmental law, as the first cours of Master's studies in environmental law started on October 26, 2021. During 30 hours, students had the opportunity to gain in-depth knowledge and understanding of the process of creation, development and changes in environmental law, study the concepts and principles of environmental law, familiarize themselves with international and domestic sources of environmental law, and familiarize themselves with the legal acts of the European Union in the field of environmental law and through the process of harmonizing our law with the law of the European Union in the field of environmental law, acquire general knowledge about environmental policy, develop the ability to understand the personal role of the individual in the further development of environmental law. Special attention is paid to the role that the practice of the Court of Justice of the European Union has on the development of the environmental *acquis* and the further development of environmental law and the analysis of cases that play a key role in the understanding of certain institutes of environmental legal protection.

Настава на Мастер студијама за еколошко право

1. децембра 2021. године почела су предавања из предмета Приступ правди у еколошким стварима у обиму од 15 часова наставе. Курс има за циљ стицање продубљеног знања и разумевања појма еколошке правде, појма и правне природе еколошке управне ствари и основних елемената приступа правди у еколошким стварима. Током курса студенти ће бити у прилици да се упознају са основним елементима приступа правди у еколошким стварима у материјалноправном и процесноправном домену управног деловања према стандардима формулисаним у оквиру Уједињених нација и Европске уније. Током курса биће анализирани упоредноправни модели приступа правди у еколошким стварима и указано на степен имплементације Аархуске конвенције у Србији. Курс има за циљ упознавање студената са улогом јавности у доношењу еколошких одлука, правом јавности на приступ еколошким информацијама и правом на ефикасну правну заштиту у еколошким управним стварима. Посебна пажња се посвећује анализи праксе Суда правде Европске уније у којима се разматрају питања од значаја за хармонизацију права држава чланица са правом ЕУ у областима примене Аархуске конвенције.

Master's studies in environmental law: Access to Justice in Environmental Law course

On December 1, 2021, began master course Access to justice in environmental matters. The course aims to acquire in-depth knowledge and understanding of the concept of environmental justice, the concept and legal nature of environmental administrative matters and the basic elements of access to justice in environmental matters. The course consists of 15 teaching hours. During the course, students will have the opportunity to become familiar with the basic elements of access to justice in environmental matters in the substantive and procedural domain of administrative action according to the standards formulated within the United Nations and the European Union. During the course, comparative legal models of access to justice in environmental matters will be analyzed and the degree of implementation of the Aarhus Convention in Serbia will be pointed out. The course aims to acquaint students with the role of the public in environmental decision-making, the public's right to access environmental information and the right to effective legal protection in environmental administrative matters. Special attention is paid to the analysis of the practice of the Court of Justice of the European Union in which issues of importance for the harmonization of the law of the member states with the law of the EU in the areas of application of the Aarhus Convention are considered.

Семинар о институтима управног уговора и ЈПП

У оквиру Жан Моне Катедре за европско еколошко право у уторак 28. децембра 2021. год. и среду 29. децембра 2021. год. организована је додатни мастер курс Промене у управном праву и еколошки *acquis*. Овогодишње предавање о институтима управног уговора и јавно-приватног партнерства, као специфичним видовима сарадње јавног и приватног сектора, одржана је асистенткиња Бојана Тодоровић, онлайн користећи *WebexCisco* платформу.

Током курса студенти су били у прилици да се ближе упознају са концептом управних уговора и сродним правним институтима, као специфичним видовима сарадње јавног и приватног сектора. На курсу су, између остalog, била обрађена питања која се тичу појма и правне природе, правног режима, упоредних искустава у примени ових инструмената у различитим областима, као и питање правне заштите и решавања спорова који се могу јавити у току сложеног уговорног циклуса. Посебан акценат је био на праву ЕУ и његовом утицају на решења држава чланица – али и држава кандидата за чланство – у овом домену. Начин извођења наставе је обухватао како теоријску обуку, тако и интерактивни рад са полазницима који су имали прилику да на креативни начин размотре могућност унапређења домаћег законског оквира.

Додатни курс је намењен студентима мастер и докторских студија, као и државним службеницима. Полазници курса су добили цертификат о похађању.

Seminar on Changes in administrative law and environmental *acquis*

As part of the Jean Monnet Chairin European Environmental Law, on Tuesday December 28 and Wednesday December 29, 2021 a seminar on two current areas where administrative and environmental law meet was organized. This year's lecture on institutes of administrative contracts and public-private partnerships, as specific types of cooperation between the public and private sectors, will be held by assistant Bojana Todorović, online using the WebexCisco platform.

During the course, students had the opportunity to become more familiar with the concept of administrative contracts and related legal institutes, as well as specific types of cooperation between the public and private sectors. The course covered, among other things, issues related to the concept and legal nature, legal regime, comparative experiences in the application of these instruments in different areas, as well as the issue of legal protection and dispute resolution that may arise during a complex contractual cycle. A special emphasis was placed on EU law and its influence on the decisions of the member states - but also of the candidate states for membership - in this domain. The teaching method included both theoretical training and interactive work with participants who had the opportunity to creatively consider the possibility of improving the domestic legal framework.

The additional course is intended for master's and doctoral students, as well as civil servants. Course participants received a certificate of attendance. The preparatory material is available at: <https://prezi.com/qesigqokicbk/copy-of-upravni-ugovori-i-jpp/>.

Студенти мастер студија за еколошко право похађају HELP курса: Животна средина и људска права у организацији Савета Европе

У периоду јануар/март 2022. године проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић учествовала је у развоју и извођењу HELP курса: Животна средина и људска права у организацији Правосудне академије и Савета Европе који је намењен носиоцима правосудних функција (основних судова, виших и апелационих судова, прекрајних

судова, тужилаштва). Курс, припремљен у оквиру пројекта „Онлајн платформа о пословању и људским правима“, који спроводи програм HELP у сарадњи са Управним одбором Савета Европе за људска права, обухвата 4 модула: основе еколошког права, приступ заштити животне средине заснован на људским правима (материјална, партцијипаторна и процесна људска права), зелена људска права у регионалним системима људских права (европски, међуамерички и афрички систем), деградација животне средине и одговорност привредних субјелата за поступање (концепт еколошки одговорног пословања, еколошки одговорно пословање у регионалним и националним споровима). Прилику да похађа курс и стекне сертификат имало је 18 студената мастер студија подмодула за еколошко право који једео програма Жан Моне Катедре за европско еколошко право.

**Students of the master's study in environmental law attend the HELP course:
Environment and human rights, organized by the Council of Europe**

In period January/March 2022, Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović participated in the development and was a mentor of the HELP course: Environment and Human Rights, organized by the Serbian Judicial Academy and the Council of Europe. The course will be used as part of initial and continuous training of judges, public prosecutors and their deputies, the training of judicial and prosecutorial assistants and trainees and that of judicial and prosecutorial staff. The course, prepared within the project "Online platform on business and human rights", which is implemented by the HELP program in cooperation with the Steering Committee of the Council of Europe for Human Rights, includes 4 modules: the basics of environmental law, an approach to environmental protection based on human rights (material, participatory and procedural human rights), green human rights in regional human rights systems (European, Inter-American and African systems), environmental degradation and the responsibility of business entities for their actions (the concept of environmentally responsible business, environmentally responsible business in regional and national disputes). The opportunity to attend the course and obtain a certificate was given to 18 master's students of the environmental law sub-module of the program of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law.

**Студенти који похађају предмете Жан Моне Катедре за европско еколошко право
узели учешће у пројекту *Solve Climate Change by 2030***

Правни факултет Универзитета у Београду учествује у пројекту *Solve Climate Change by 2030* од марта 2021. године. У оквиру пројекта априла 2021. и марта 2022. године одржана су предавања о Закону о климатским променама и обавезама Републике Србије које произилазе из чланства у Енергетској заједници, Зеленој Агенди за Западни Балкан и примени модела трговања емисијама са ефектом стаклене баште. Предавања су део међународног пројекта *Teach-in on climate solutions and justice in the transition* којим координира *Bart Center for Environmental Policy*. Пројекат окупља преко 1000 факултета широм света који током исте недеље организују предавања у области права климатских промена на којима ове године учествује више од 500.000 студената. Предавање су одржали проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић и Варвара Алексић, мастер правник, докторанд и алумниста програма у области еколошког права на Правном факултету Универзитета у Београду.

Students attending the courses of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law participated in the Solve Climate Change by 2030 series of lectures

Jean Monnet Chair in European Environmental Law of the Faculty of Law University of Belgrade is participating in the Solve Climate Change by 2030 project from March 2021. As part of the project, in April 2021 and March 2022, lectures were held on the Law on Climate Change and the obligations of the Republic of Serbia arising from membership in the Energy Community, the Green Agenda for the Western Balkans and the application of the greenhouse gas emission trading model. The lectures are part of the international project Teach-in on climate solutions and justice in the transition, which is coordinated by the Bart Center for Environmental Policy. The project brings together over 1,000 faculties around the world who organize lectures in the field of climate change law during the same week, in which more than 500,000 students participate this year. The lecture was held by Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović and Varvara Aleksić, master of law, doctoral student and alumni of the program in the field of environmental law at the Faculty of Law of the University of Belgrade where Jean Monnet Chair in European Environmental Law activities were presented.

Састанак тима Жан Моне Катедре за европско еколошко право

17. септембра, 21. октобра, 2. децембра, 23. децембра 2021. године, као и током марта, априла, маја и јуна 2022. године, одржани су састанци тима Жан Моне Катедре за европско еколошко право коме су присуствовале проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, асистент Марија Влајковић и асистент Бојана Тодоровић. Састанци су одржани и са проф. др Иваном Крстић и проф. др Бојаном Чучковић. На састанцима је анализиран квалитет рада и предавања која су одржана у првом и другом семестру у оквиру Жан Моне Катедре. На састанку су анализирани и резултати студенских евалуација о квалитету извођења наставе. Оцењено је да су сва предавања одржана у складу са планом рада Жан Моне Катедре за европско еколошко право а да су курсеви оцењени високим просечним оценама. Резултату рада и евалуација ће бити представљени проф. др Зорану Мирковићу, декану Правног факултета Универзитета у Београду и достављени одсеку за међународну сарадњу Универзитета у Београду.

Meeting of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law team

Jean Monnet Chair in European Environmental Law team organized meetings on September 17, October 21, December 2, December 23, 2021, as well as during March, April, May and June 2022. Meetings were attended by prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, assistant Marija Vlajković and assistant Bojana Todorović. Meetings were also held with Prof. Dr. Ivan Krstić and Prof. Dr. Bojan Čučković.

At the meetings, the quality of the work and lectures held in the first and second semesters within the Jean Monnet Chair was analyzed. At the meeting, the results of student evaluations on the quality of teaching were analyzed. It was assessed that all lectures were held in accordance

with the work plan of the Jean Monnet Chair for European Environmental Law and that the courses were rated with high average marks. The result of work and evaluation will be presented by prof. Dr. Zoran Mirković, Dean of the Faculty of Law of the University of Belgrade and delivered to the International Cooperation Department of the University of Belgrade.

An advanced course in the field of environmental protection for PhD students in Public law: Environmental protection in administrative procedure and administrative disputes

Within the framework of the present curriculum, December 2021, Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović gave a series of speeches on Environmental protection in administrative procedure and administrative disputes. The course was offered as an advanced course in the field of environmental protection for PhD students in Public law. With the new methodology, students were able not only to attend the lectures but also to analyze and create case studies that evidence different possibilities for environmental protection in administrative procedures and administrative disputes and to compare them with the systems established in EU environmental law. At the end of course students were able to formulate the problem that had been the subject of scientific and analytical research, define and conduct research, and to present the results of the research in various scientific forms on different models of environmental protection in administrative procedures and administrative disputes. The new methodology, using case studies to compare approaches in national and EU law was presented at tutorials available at Moodle.

Семинар о методологији израде Закона и подзаконских аката и припреми стратешких докумената

За студенте Правне клинике за еколошко право током фебруара 2022. године, одржана су предавања о методологији израде Закона и подзаконских аката, као и о припреми стратешких докумената. Предавањима су присуствовали и студенти мастер студија јавноправног модула, еколошкоправног под-модула, као и адвокатски приправници. Семинар су водиле проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић и асисте. Бојана Тодоровић.

Seminar on the methodology of drafting the Law and by-laws and the preparation of strategic documents

Students of the Legal Clinic for Environmental Law, master course in environmental law and legal trainees had an opportunity to attend a seminar on methodology of drafting the Law and by-laws and the preparation of strategic documents during February 2022. After an introductory speech

had provided by Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, Bojana Todorović, a teaching assistant, presented case studies.

Настава из предмета Еколошко право и стручна група

У понедељак, 21. фебруара 2022. године почела су предавања из предмета Еколошко право. Студенти треће године који слушају предмет еколошко право имају прилику да:

- се упознају са процесом настанка, развоја и промене у еколошког права
- изучавају основне појмове и принципе еколошког права
- се упознају са међународним и националним изворима еколошког права, правним актима Европске уније у области еколошког права
- се упознају са основама еколошког права ЕУ и праксом Европског суда правде
- се упознају са процесом хармонизације нашег права са правом Европске уније у области еколошког права
- стекну опште знања о еколошкој политици
- развију способност коришћења међународних аката у области еколошког права
- развију еколошку свест и способност за разумевање личне улоге појединца у заштити животне средине.

Студенти су у прилици да похађају и стручну групу из еколошког права. Након сваког часа предавања, следи стручна група на којој студенти учествују у решавању хипотетичког случаја који је заснован на правним питањима о којима се дискутује на часовима наставе.

У оквиру Жан Моне Катедре за европско еколошко право израђен је *Reader за стручну групу из еколошког права* и *Reader са анализом најважнији случајева у пракси Суда правде Европске уније*.

Beginning of the course Environmental law (bachelor studies)

The course Environmental Law for student of bachelor studies began on Monday, February 21, 2022. Third-year students studying environmental law have the opportunity to:

- become familiar with the process of creation, development and changes in environmental law
- study the basic terms and principles of environmental law
- become familiar with international and national sources of environmental law, legal acts of the European Union in the field of environmental law
- become familiar with the basics of EU environmental law and the practice of the European Court of Justice
- become familiar with the process of harmonization of our law with the law of the European Union in the field of environmental law
- acquire general knowledge about environmental policy
- develop the ability to use international acts in the field of environmental law

- develop environmental awareness and the ability to understand the individual's personal role in environmental protection.

Environmental law (third year bachelor studies) 38 teaching hours course subjects:

1. Development of environmental and EU environmental policy and law
2. The process of harmonization of national legislation with EU environmental law
3. Transposition and implementation of environmental *acquis*
4. Sources of environmental law and EU environmental law
5. Methodology of research and use of CJEU case law
6. Principles in environmental law and EU environmental law
7. Environmental impact assessment in national law and environmental *acquis* (analysis of case law and review of legal acts on renewable energy – e.g. hydropower plants, windfarms, solar energy farms)
8. Strategic Environmental impact assessment in national law and environmental *acquis* (analysis of case law)
9. The Industrial Emission Directive and its influence on IPPC in national law
10. Implementation of Aarhus convention in national law and environmental *acquis* (analysis of case law)
11. The Ecolabel regulation in national law and environmental *acquis*
12. The Eco-audit regulation in national law and environmental *acquis*
13. Environmental Liability Directive and its influence on changes in national law: Discussion on National Draft Law on environmental liability and analysis of case law
14. Essential issues of climate change law
15. Legal aspects of circular economy and sustainable development

The course combines classical teaching with an interactive discussion of real-life cases and/or hypothetical cases. Students are required to read designated materials prior to the lecture, in order to be able to take part in discussions.

Students have an opportunity to attend a study group in environmental law. After each lecture, there is a study group where students participate in solving a hypothetical case based on the legal issues discussed in class.

As part of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law, a new Reader was created for the students of environmental law course. Reader with an analysis of the most important cases in the practice of the Court of Justice of the European Union was also prepared for the students of environmental law course.

University of Belgrade
Faculty of Law
JEAN MONNET CHAIR IN
EUROPEAN ENVIRONMENTAL LAW

Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu
Jean Monnet Katedra za evropsko ekološko pravo

Ekološko pravo - stručna grupa

Prof. dr Mirjana Drenovak – Ivanović, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, *Jean Monnet Chair in European Environmental Law*

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Правна клиника за еколошко право

Рад Правне клинике за еколошко право је настављен и у другом семестру. На уводним часовима у овом семестру, који су одржани у петак, 25. фебруара 2022. године, студенти су упознати са радом у том семестру и хипотетичким случајевима који су део финалне обуке. Студенти су били у прилици и да исте случајеве решавају применом нашег права и применом еколошког права ЕУ, након чега су следиле дискусија о добијеним решењима.

Legal Clinic for Environmental Law

The work of the Legal Clinic for Environmental Law continued in the second semester. In the introductory classes of this semester, which were held on Friday, February 25, 2022 students were introduced to the work in that semester and the hypothetical cases that are part of the final training. Students had the opportunity to solve the same cases by applying our law and by applying EU environmental law, which was followed by a discussion about the obtained solutions.

Настава из предмета Право климатских промена

У летњем семестру школске 2021/2022. године, студенти четврте године основних студија, су били у прилици да похађају предавања из предмета Право климатских промена. У оквиру предмета, студенти су били у прилици да чују и прате предавања на теме: Појам права климатских промена, Преговори о конвенцијама, споразумима, декларацијама и протоколима о климатским променама, Положај права климатских промена у праву Европске уније, Право климатски промена и друге гране права, Начела права климатских промена, Извори права климатских промена у праву Србије, Нацрт Закона о климатским променама, Материјалноправна и процесноправна основа заштите права појединача од повреда које настају као последице климатских промена, Новине у приступу правној заштити због повреда проузрокованих климатским променама у упоредном праву, Надлежност за примену мера ублажавања климатских промена и мера прилагођавања климатским променама, Стратешка процена утицаја на животну средину и климатске промене, Процена утицаја на животну средину и климатске промене, Издавање интегрисане дозволе и климатске промене, Право на приступ информацијама о климатским променама, Појам и правна природа информације о климатским променама, Информације о мерама прилагођавања климатским променама и о мерама ублажавања климатских промена, Право на приступ информацијама о климатским променама и обавезе органа јавне власти, Улога Заштитника грађана у развоју права климатских промена, Пракса Европског суда правде у предметима од значаја за примену управних мера ублажавања климатских промена и насталих последица, Повреде основних људских права као последица климатских промена, Активна легитимација за покретање поступака због повреде права као последице климатских промена. Студенти су се упознали и са водећим случајевима у области права климатских промена у оквиру чега су анализирали правна питања изнета у Народној тужби поводом последица климатских промена (*People's climate case Armando Ferrão Carvalho and others v. the European Parliament the Council, T-330/18*) и њихов утицај на развој еколошког *acquis-a* и права климатских промена, правна питања отворена у предметима *Urgenda* (Rechtbank Den Haag, 24-06-2015, C/09/456689 / HA ZA 13-1396) и *Juliana* (*Juliana v. US, 2015, No. 18/36082, 9th Cir.: Action by young plaintiffs asserting that the federal government violated their constitutional rights by causing dangerous carbon dioxide concentrations*) и њихов утицај на развој права климатских промена. Предавања је изводила проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, која је за студенте приредила и Reader: *Право климатских промена са детљивим анализом актуелних случајева из упоредне праксе*. У оквиру курса је изведена и едукација о системима за трговину емисијама гасова с ефектом стаклене баште на међународном и на нивоу Европске уније као мера ублажавања климатских промена. Проф. др Ивана Костић је одржала предавање о правном статусу еколошких избеглица, а проф. др Бојана Чучковић о одговорности државе за штету проузроковану климатским променама.

Course on Climate Change Law is in the air

In summer semester 2021/2022 a course on Climate change law was attended by the students of the fourth year of bachelor studies. Established in summer semester 2019/2020 as a part of Jean Monnet Chair in European Environmental Law activities, the course is organized to develop knowledge in climate change law and policy and to stimulate teaching and research in this field. The course focus is on key elements of the development of EU environmental law that have contributed to the transposition and implementation of the principles of climate change law. The aim of the course is to determine the competences of EU and Member States in process of negotiation of binding international agreements on climate change and to identify to what extent Member States influence the development of the EU climate change law. Furthermore, the case law of the CJEU relevant for the application of administrative measures preventing climate change and mitigating its consequences will be analyzed. Bearing in mind that the crucial point in creating legal framework to fight against climate change is to define whether and how the climate change effects can be qualified as human rights violations in a strict legal sense during the course decisions of European Court of Human Rights, Inter-American Commission for Human Rights and African Commission on Human and Peoples' Rights that qualified those effects as a violations of human rights and recognize legal principles relating to climate change will be analyzed.

Within the course, students had the opportunity to attend lectures on the following topics: The concept of climate change law, Negotiations on conventions, agreements, declarations and protocols on climate change, The position of climate change law in European Union, Relations between Climate chabge law and other fields of law, Principles of climate change law, Sources of climate change law in Serbian, Draft Law on Climate Change, Substantive and procedural legal basis for the protection of the rights of individuals from injuries arising as a result of climate change, News in access to legal protection due to injuries caused by climate change in comparative law, Jurisdiction for the implementation of climate change mitigation measures and climate change adaptation measures, Strategic assessment of the impact on the environment and climate change, Environmental impact assessment and climate change, Issuance of an integrated permit and climate change, Right to access information on climate change, The right to access information on climate change and obligations of public authorities, The role of the Protector of Citizens in the development of climate change law, Practice of the European Court of Justice in cases from importance for the implementation of administrative measures to mitigate climate change and its consequences, Violations of basic human rights as a consequence of climate change, Active legitimization in climate litigations. The students were also introduced to the leading cases in the field of climate change law, within which they analyzed the legal issues presented in the People's climate case regarding the consequences of climate change (People's climate case Armando Ferrão Carvalho and others v. the European Parliament the Council, T-330/18) and their influence on the development of the environmental acquis and climate change rights, legal issues opened in the cases Urgenda (Rechtbank Den Haag, 24-06-2015, C/09/456689 / HA ZA 13-1396) and Juliana (Juliana v. US, 2015, No. 18/36082, 9th Cir.: Action by young plaintiffs asserting that the federal government violated their constitutional rights by causing dangerous carbon dioxide concentrations) and their impact on the development of climate change law. Lectures were given by Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, who also prepared a new Reader for students: The Climate Change Law with a detailed analysis of current cases in comparative law and jurisprudence. As part of the course, a seminar on Challenges in EU environmental law and EU

emission trading system was organized. Prof. Dr. Ivana Krstić held a lecture on the legal status of environmental refugees, and Prof. Dr. Bojana Čučković on the state's responsibility for damage caused by climate change.

The Course on Climate Change Law was attended by 40 students. A Course Reader was prepared.

Одржана едукација студената Правне информатике о проналажењу извора и база података примарног и секундарног еколошког права ЕУ и праксе Европског суда правде и ЕСЉП

Студенти који похађају предавања из Правне информатике - вештине су у зимском семестру 2021/2022. године били у прилици да похађају предавања и прођу обуку о проналажењу извора и база података примарног и секундарног еколошког права ЕУ. Студенти су имали и практичну обуку која се односи на проналажење предмета од значаја за еколошко право и право климатских промена у базама праксе Европског суда правде и Европског суда за људска права. Часовима практичног рада, које је водила асистент Марија Влајковић, присуствовали су и судијски и адвокатски приправници. Материјал са предавања и радионица је доступан на *Moodle* платформи.

Lectures on European Union information on environmental law: sources and databases

As a part of course Legal informatics (4th year of Bachelor studies), in summer semester 2021/2022 students had an opportunity to attend the course on access to environmental law and policy sources and databases. It is a new course established by Jean Monnet Chair in European Environmental Law activities. The practical work classes, led by assistant Marija Vlajković, were also attended by judges and attorney trainees. Material from lectures and workshops is available on the Moodle platform.

The aim of the course is to introduce participants with the basic knowledge and skills, which are needed to gather information about the EU law, EU environmental law and policy (Official Journal of the European Union, Eur-Lex and practice of the CJEU etc.). Lectures within the course will be accompanied by practical demonstrations and exercises. First part of the course would be introduction of general knowledge about EU database search and the second part would be devoted to practical environmental law and policy database search. Each participant would get the opportunity to do a practical database search.

During 13 teaching hours, a following topics were introduced: Sources of EU legal document on the Internet - legislation; Sources of legal document on the Internet – case law; Sources of legal document on the Internet – Official Gazzette; Primary sources in environmental law; Secondary sources in environmental law - Legal journals, comments of case law, books; Database of legal data relevant for the environmental law; Digitalized official records relevant for the environmental law.

The course increased of the general knowledge about EU and EU legislation. After the completion, participants were able to find the EU documents relevant for the EU law and EU environmental policy and law. They were able to understand the function and characteristic of the main legal and other databases and to conduct successful basic search of those databases.

Material from lectures and workshops is available on the Moodle platform.

Настава на Мастер студијама за еколошко право

31. марта 2022. године почела су предавања из Еколошког права и еколошке политике ЕУ. Курс има за циљ упознавање студената са комплексном материјом еколошког права и еколошке политике Европске уније у области заштите животне средине. Током курса биће представљени општи оквири политике ЕУ у области заштите животне средине и указано на развој политике ЕУ у области заштите животне средине, циљеве и начела политике ЕУ у области заштите животне средине, надлежност ЕУ у области заштите животне средине, Институције ЕУ надлежне за креирање и спровођење политике и права животне средине, акционе програме ЕУ у области животне средине, као и на тематске стратегије и стратегије одрживог развоја. Курс има за циљ стицање продубљеног знања о изворима еколошког права ЕУ. У том смислу, курс има за предмет анализу примарних и секундарних извора еколошког права ЕУ, хоризонталног законодавства, прописа ЕУ у области нуклеарне безбедности и управљања радиоактивним отпадом, прописа ЕУ у области управљања водама, прописа ЕУ у области атмосферског загађења, прописа ЕУ у области управљања буком, прописа ЕУ у области управљања хемикалијама, прописа ЕУ у области индустријског загађења и управљања ризицима, прописа ЕУ у области генетички модификованих организама, прописа ЕУ у области дивље флоре и фауне и прописа ЕУ у области управљања отпадом. Полазници овогодишњег курса су студенти мастер студија за еколошко право. Курс је похађало и троје колега из Министарства заштите животне средине и Министарства енергетике.

Master course on EU environmental law and policy

The Master course in EU environmental law and policy started on March 31, 2022. The course is an advanced EU law course attended by the students of the 2nd semester of Master study (Master in environmental law). The course was also attended by three colleagues from the Ministry of Environmental Protection, members of the Working Group for conducting negotiations on the Environment and Climate Change Chapter, 2 representatives of local self-governments, and three legal trainees. The course aims to acquaint students with the complex matter of environmental law and environmental policy of the European Union in the field of environmental protection. During the course, the students had an opportunity to analyse the general framework of the EU law and policy, the goals and principles of the EU policy in the field of environmental protection, the competence of the EU in the field of environmental protection, the EU Institutions responsible for creating and implementation of environmental policy and law, EU environmental action programs, as well as thematic strategies and sustainable development strategies. Students acquired in-depth knowledge of the sources of EU environmental law. In this sense, the subject of the course was the analysis of primary and secondary sources of EU environmental law, horizontal legislation,

EU regulations in the field of nuclear safety and radioactive waste management, EU regulations in the field of water management, EU regulations in the field of atmospheric pollution, EU regulations in the field of management noise, EU regulations in the field of chemicals management, EU regulations in the field of industrial pollution and risk management, EU regulations in the field of genetically modified organisms, EU regulations in the field of wild flora and fauna and EU regulations in the field of waste management.

Professor Nicolas de Sadeleer on 'Trade v Environment in EU' - visiting lecture for students of Master course in environmental law

On Thursday, 21 2022, Prof. Nicolas de Sadeleer hold a speech on 'Trade v Environment in EU' in relation to his book <https://tradeenvironment.eu/index.php/book/eu-environmental-law-and-the-internal-market/> via Webex.

Nicolas de Sadeleer is professor in Saint-Louis University (Brussels) and Jean Monnet Chair. He is a specialist of EU law (institutions, internal market), environmental law (international and domestic) and comparative law. He is an active commentator on EU legal and political issues in the areas of trade, investment, and sustainable development. In addition to holding guest academic positions at over forty universities around the world, he has been the recipient of five international university chairs. In addition, he has worked as a lawyer and as consultant with national and international authorities on a wide range of environmental issues. His research has been published with leading scholarly publishing houses and journals around the globe.

Састанак тима Жан Моне Катедре за европско еколошко право

У понедељак, 6. јуна 2022. године, организован је састанак тима Жан Моне Катедре за европско еколошко право коме су присуствовале проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, асистент Марија Влајковић и асистент Бојана Тодоровић. На састанку је анализиран квалитет рада и предавања која су одржана у првом семестру у оквиру Жан Моне Катедре. На састанку су анализирани и резултати студенских евалуација о квалитету извођења наставе. Оцењено је да су сва предавања одржана у складу са планом рада Жан Моне Катедре за европско еколошко право, а да су курсеви оцењени високим просечним оценама. Резултату рада и евалуација се представљају проф. др Зорану Мирковићу, декану Правног факултета Универзитета у Београду и достављају одсеку за међународну сарадњу Универзитета у Београду.

Meeting of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law team

Jean Monnet Chair in European Environmental Law team organized meeting on June 6, 2022. Meetings were attended by Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, assistant Marija Vlajković and assistant Bojana Todorović.

At the meeting, the quality of the work and lectures held in the first and second semesters within the Jean Monnet Chair was analyzed. At the meeting, the results of student evaluations on the quality of teaching were analyzed. It was assessed that all lectures were held in accordance

with the work plan of the Jean Monnet Chair for European Environmental Law and that the courses were rated with high average marks. The result of work and evaluation will be presented by prof. Dr. Zoran Mirković, Dean of the Faculty of Law of the University of Belgrade and delivered to the International Cooperation Department of the University of Belgrade. During the meeting the plan for organization of Jean Monnet conference ‘Changes of Serbian environmental law and the influence of environmental *acquis*’ was presented.

Пракса за студенте који похађају предмете у области заштите животне средине и климатских промена

У складу са Споразумом о сарадњи Правног факултета, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Заштитника грађана, студенти који похађају Правну клинику за еколошко право и мастер студије еколошко правног подмодула имали су прилику да обаве студентску праксу у канцеларији Повереника и Заштитника грађана. Током марта и априла 2022. године двонедељну праксу код Повереника је похађало 20 студената, а код Заштитника грађана 20 студената.

Internship for students attending courses in the field of environmental protection and climate change

In accordance with the Agreement on Cooperation between the Faculty of Law, the Commissioner for Information of Public Importance and the Protection of Personal Data and the Protector of Citizens, students attending the Legal Clinic for Environmental Law and the master's studies of the environmental law had the opportunity to take a student internship in the office of the Commissioner and the Protector of Citizens. During March and April 2022, 20 students participated in two-week internship program within the Commissioner, and 20 students participated in two-week internship program within the Protector of Citizens.

Одржан курс Хармонизација еколошког права Србије и права ЕУ

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

University of Belgrade
Faculty of Law
JEAN MONNET CHAIR IN
EUROPEAN ENVIRONMENTAL LAW

У оквиру Жан Моне Катедре за европско еколошко право, 4. априла 2022. године одржан је вебинар курс Хармонизација еколошког права Србије и права ЕУ. У уводном излагању, проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић је указала на новине у преговарачком оквиру са Европском унијом у кластеру IV и резултатима примене нове методологије о

преговорима. Након тога је указано на актуелне промене еколошког законодавства у поступку хармонизације са правом ЕУ и најновије случајеве у пракси Суда правде Европске уније и праксу Енергетске заједнице. У завршном делу је указано на искуства држава чланица у примени правних правила које уређују област заштите животне средине. Том приликом је проф. др Амина Николајев, професор Правног факултета Универзитета у Сарајеву указала на процес хармонизације еколошког права Босне и Херцеговине са правним тековинама ЕУ. Курс је похађало 15 полазника, међу којима су били студенти основних, мастер и докторских студија правног и географског факултета, државни службеници, представници Министарства заштите животне средине, службеници у локалној самоуправи у чијој је надлежности доношење еколошких одлука, представници еколошких инспекције на локалном нивоу, представници еколошких невладиних организација.

Training course: Harmonization of Serbian environmental legislation with the EU law

On April 4, 2022, a training course Harmonization of Serbian environmental law and EU law was held as part of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law. In the introductory presentation, Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović pointed out the novelties in the negotiation framework with the European Union in cluster IV and the results of the application of the new negotiation methodology. After that, current changes in environmental legislation in the process of harmonization with EU law and the latest cases in the practice of the Court of Justice of the European Union and the practice of the Energy Community were pointed out. In the final part, the experiences of member states in the application of legal rules governing the field of environmental protection are pointed out. On that occasion, Prof. Dr. Amina Nikolajev, professor of the Faculty of Law at the University of Sarajevo, pointed out the process of harmonization of the environmental law of Bosnia and Herzegovina with the legal acquis of the EU. The course was attended by 15 participants, among whom were undergraduate, master's and doctoral students of the Faculty of Law and Geography, civil servants, representatives of the Ministry of Environmental Protection, officials in the local self-government responsible for making environmental decisions, representatives of the environmental inspection at the local level, representatives of environmental non-governmental organizations.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

University of Belgrade
Faculty of Law
JEAN MONNET CHAIR IN
EUROPEAN ENVIRONMENTAL LAW

Одржан курс *Увод у еколошко право ЕУ*

Током априла и маја 2021. године, одржана су предавања у оквиру курса Увод у еколошко право ЕУ. Том приликом, асистент Марија Влајковић указала је на основе права ЕУ, а проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић на основе Еколошког права ЕУ и утицај ревидиране методологије о преговорима о чланству Србије у ЕУ на поступак преношења и примене еколошког *acquis-ja*. Курсу су присуствовали студенти основних, мастер и докторских студија правног и географског факултета, државни службеници, представници Министарства заштите животне средине, службеници у локалној самоуправи у чијој је надлежности доношење еколошких одлука, представници еколошке инспекције на локалном нивоу, представници еколошких невладиних организација.

Introduction to European environmental law: Summer course

During April and May 2022, lectures were held as part of the Introduction to EU Environmental Law course. On that occasion, assistant Marija Vlajković pointed out the basics of EU law, and Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović on the foundations of EU Environmental Law and the impact of the revised methodology on the negotiations on Serbia's membership in the EU on the process of transfer and application of the environmental *acquis*. The course was attended by undergraduate, master's and doctoral students of the Faculty of Law and Geography, civil servants, representatives of the Ministry of Environmental Protection, officials in the local self-government responsible for environmental decision-making, representatives of the environmental inspection at the local level, representatives of environmental non-governmental organizations.

Школа еколошког права: Защита животне средине као професија - да ли сте спремни да прихватите изазов?

Од 9. до 11. маја 2022. године одржана је Школа еколошког права, са темом Защита животне средине као професија - да ли сте спремни да прихватите изазов? у организацији Правног факултета Универзитета у Београду (*Jean Monnet* Катедре за европско еколошко право), Регионалног центра за еколошко право и Савета Европе. У раду Школе су осим студената из Србије учествовали и студенти са Правног факултета Универзитета у Сарајеву, Правног факултета Универзитета Црна Гора и Правног факултета Универзитета у Загребу.

Студентима у региону је било омогућено да у раду школе учествују *online* (платформа *Webex*).

Програм Школе еколошког права је трајао три дана. Првог дана полазници су били у прилици да се упознају са улогама које у заштити животне средине имају Заштитник грађана, Повереник за информације од јавног значаја, јавни тужиоци, привредна комора, цивилно друштво и Правна клиника за еколошко право. Учешће су узели: Милан Мариновић, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности; Бранислава Вучковић, заменица јавног тужиоца у Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду; Оља Јовићић, генерална секретарка Заштитника грађана; проф. др Милан Париводић, адвокат; Синиша Митровић, руководилац службе за циркуларну економију Привредне коморе Србије; Сара Џојић, секретар Правне клинике за еколошко право и Мирко Поповић, РЕРИ. Другог дана полазници су били у прилици да са истакнутим адвокатима у области заштите животне средине учествују у дебати „5 разлога због којих се постаје адвокат специјализован за заштиту животне средине“. Учешће су узели: адвокат Јован Рајић, адвокат Владан Манчић, адвокат Предраг Џамић и адвокатски приправници Андреа Милошевић и Христина Војводић. Адвокатски приправници су и наши алумнисти имајући у виду то да су током студија похађали наставу из предмета Еколошко право и Правна клинику за еколошко право и да су завршили мастер студије еколошкоправног подмодула на нашем факултету. Другог дана је организовано 5 радионица, током којих су полазници били у прилици да учествују у решавању хипотетичких случајева. Трећег дана полазници су били у прилици да се упознају са праксом Европског суда за људска права и изазовима у примени Европског зеленог споразума и Зелене Агенде за Западни Балкан. Учешће су узели: Мaja Мићић-Лазовић, Савет Европе која је говорила о улози Савета Европе у заштити животне средине, Селин Есен, консултанткиња Савета Европе и сарадница организације *ClientEarth*, која је говорила о основним људским правима и заштити животне средине у пракси Европског суда за људска права и стратешким парницима у области заштите животне средине и успоравања климатских промена. У другом делу рада школе, о Европском зеленом договору, Зеленој Агенди за западни Балкан и изазовима у примени еколошког *acquis-ja* у региону, говориле су проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, проф. др Маја Костић Мандић, Правни факултет УЦГ, проф. др Амина Николајев, Правни факултет Универзитета у Сарајеву и доц. др Мелита Џаревић, Правни факултет Универзитета у Загребу. Сара Џојић, секретар Правне клинике за еколошко право, говорила је о улози Правне клинике за еколошко право у развоју правника.

School of environmental law: Environmental protection as a profession - are you ready to accept the challenge?

From May 9 to 11, 2022, the School of Environmental Law was held, with the theme Environmental protection as a profession - are you ready to accept the challenge? organized by the Faculty of Law of the University of Belgrade (Jean Monnet Chair for European Environmental Law), the Regional Center for Environmental Law and the Council of Europe. In addition to students from Serbia, students from the Faculty of Law of the University of Sarajevo, the Faculty of Law of the University of Montenegro and the Faculty of Law of the University of Zagreb participated in the work of the School. Students in the region were able to participate in the work of the school online (Webex platform).

The program of the School of Environmental Law lasted three days. On the first day, participants had the opportunity to learn about the roles played by the Protector of Citizens, the Commissioner for Information of Public Importance, public prosecutors, the Chamber of Commerce, civil society and the Legal Clinic for Environmental Law in environmental protection. The following took part: Milan Marinović, Commissioner for Information of Public Importance and Personal Data Protection; Branislava Vučković, deputy public prosecutor in the Appellate Public Prosecutor's Office in Novi Sad; Olja Jovićić, Secretary General of the Protector of Citizens; prof. Dr. Milan Parivodić, lawyer; Siniša Mitrović, head of the circular economy department of the Serbian Chamber of Commerce; Sara Cojić, secretary of the Legal Clinic for Environmental Law and Mirko Popović, RERI. On the second day, participants had the opportunity to participate in the debate "5 reasons for becoming a lawyer specialized in environmental protection" with prominent lawyers in the field of environmental protection. The following took part: lawyer Jovan Rajić, lawyer Vladan Mančić, lawyer Predrag Džamić and trainee lawyers Andrea Milošević and Hristina Vojvodić. Legal interns are also our alumni, bearing in mind that during their studies they attended classes in Environmental Law and the Legal Clinic for Environmental Law and that they completed the master's studies in the environmental law sub-module at our faculty. On the second day, 5 workshops were organized, during which the participants had the opportunity to participate in solving hypothetical cases. On the third day, the participants had the opportunity to learn about the practice of the European Court of Human Rights and the challenges in implementing the European Green Agreement and the Green Agenda for the Western Balkans. The following took part: Maja Mićić-Lazović, Council of Europe, who spoke about the role of the Council of Europe in environmental protection, Selin Essen, consultant of the Council of Europe and associate of the ClientEarth organization, who spoke about basic human rights and environmental protection in the practice of the European Court of Human Rights human rights and strategic litigation in the field of environmental protection and climate change mitigation. In the second part of the school's work, Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, prof. Dr. Maja Kostić Mandić, Faculty of Law UCG, prof. Amina Nikolajev, Ph.D., Faculty of Law, University of Sarajevo and Assoc. Dr. Melita Carević, Faculty of Law, University of Zagreb. Sara Cojić, secretary of the Legal Clinic for Environmental Law, spoke about the role of the Legal Clinic for Environmental Law in the development of lawyers.

ŠKOLA EKOLOŠKOG PRAVA

Zaštita životne sredine kao profesija - da li ste spremni da prihvate izazov?

AGENDA

ponedeljak, 9. maj 2022.

14.00-14.30

Uvodna reč

prof. dr Mirjana Drenovak-Ivanović, Jean Monnet Chair
Dejan Vuković, Regionalni centar za ekološko pravo

14.30-15.30

Panel 1: Moć ekološke informacije i zaštita životne sredine u praksi nezavisnih tela

Milan Marinović, Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti
Olja Jovičić, stručna služba Zaštitnika građana Republike Srbije
Tina Janjatović, Ministarstvo zaštite životne sredine (Aarhus Convention Focal Point)

15.45-16.45

Panel 2: Društveno odgovorno poslovanje i zaštita životne sredine

prof. dr Milan Parivodić, advokat
Siniša Mitrović, rukovodilac Službe za cirkularnu ekonomiju, Privredna komora Srbije
Varvara Aleksić, savetnica za pravo energetike
Miloš Kuzman, viši savetnik za pravo nafte i gasa u NIS ad Novi Sad, potpredsednik Udruzenja za pravo energetike Srbije

17.00-18.00

Panel 3: „Svako ima pravo na život u zdravoj životnoj sredini“ - Prava pojedinaca i uloga civilnog društva

Mirko Popović, Regulatorni institut za obnovljivu energiju i životnu sredinu
Jelena Paunović, Jelena Petrović, Centar za pravo deteta
Srđan Matović, Arhus centar

18.00-18.30

Diskusija

utorak, 10. maj 2022.

14.00-14.30

Uloga javnog tužioca u zaštiti životne sredine

Branislava Vučković, zamenica javnog tužioca u Apelacionom javnom tužilaštvu u Novom Sadu
Samuilov Jelena, tužilački pomoćnik u Osnovnom javnom tužilaštvu u Pančevu

14.30-15.30

Panel diskusija: 5 razloga zbog kojih se postaje advokat specijalizovan za zaštitu životne sredine

Jovan Rajić, advokat

Hristina Vojvodić, pravna savetnica

Andreja Milošević, advokatska pripravnica

Predrag Džamić, advokat

Vladan Mančić, advokat

moderator: prof. dr Mirjana Drenovak-Ivanović

16.00-17.00

Rešavanje hipotetičkih slučajeva pod mentorstvom panelista

17.15-18.00

Predstavljanje rešenja slučajeva i završna diskusija

sreda, 11. maj 2022.

14.00-15.00

Uloga Saveta Evrope u zaštiti životne sredine

Maja Mićić-Lazović, Savet Evrope

Osnovna ljudska prava i zaštita životne sredine: Praksa evropskog suda za ljudska prava

Selin Esen, konsultantkinja Saveta Evrope, saradnica organizacije ClientEarth

15.00-16.00

Evropski zeleni dogovor, Zelena Agenda za zapadni Balkan i izazovi u primeni ekološkog acquis-ja u regionu

prof. dr Mirjana Drenovak-Ivanović, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu

prof. dr Maja Kostić Mandić, Pravni fakultet UCG

prof. dr Amina Nikolajev, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu
doc. dr Melita Carević, Pravni fakultet Univerziteta u Zagrebu

16.15-16.30

Uloga Pravne klinike za ekološko pravo u razvoju pravnika

Sara Cojić, sekretarka Pravne klinike za ekološko pravo

17.30 - 18.30

Diskusija, dodela sertifikata

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Finansirano
od strane Evropske
unije i Saveta Evrope

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE
Implementirano
od strane Saveta Evrope

University of Belgrade
Faculty of Law
JEAN MONNET CHAIR IN
EUROPEAN ENVIRONMENTAL LAW

Студенти који похађају програме Жан Моне Катедре за европско еколошко право у сарадњи са Програмом Уједињених нација за развој (УНДП) на пракси у УНДП

Априла 2020. године, закључен је још један у низу споразума између Правног факултета Универзитета у Београду и Програма Уједињених нација за развој (УНДП). На основу споразума, УНДП је подржао рад студената Правне клинике за еколошко право и мастер студија еколошко-правног под-модула, који су били у прилици да припреме Нацрт Закона о заштити животне средине. Студенти ће бити у прилици и да учествују у припреми анализе Европског зеленог договора (*European Green Deal*), Извештаја о обавезама које произилазе за државе чланице ЕУ након усвајања сета стратешких докумената којима се разрађује Европски зелени договор, утицају који ће оне имати на еколошко право Србије. Анализом стратешких и појединачних аката усвојених у државама чланицама ЕУ, студенти су били у прилици и да узму учешће у припреми извештаја о примени Европског зеленог договора после 2035. године и укажу на то како државе чланице виде резултате примене начела одрживог развоја и приступа који произилазе из кружне економије.

У наставку успешне сарадње, четворо студената мастер студија за еколошко право,

након три круга селекције, добило је прилику да се, од 15. јуна 2021. године, запосли у Министарству заштите животне средине. Од јуна 2022. године, још двоје студената обавља практику коју је организовао УНДП.

Students attending the programs of the Jean Monnet Chair for European Environmental Law in cooperation with the United Nations Development Program (UNDP) employed by the Ministry of Environmental Protection

In April 2020, another in a series of agreements was concluded between the Faculty of Law of the University of Belgrade and the United Nations Development Program (UNDP). On the basis of the agreement, UNDP supported the work of the students of the Legal Clinic for Environmental Law and the master's study of the environmental-legal sub-module, who had the opportunity to prepare the Draft Law on Environmental Protection. Students will also have the opportunity to participate in the preparation of the analysis of the European Green Deal, the Report on the obligations arising for EU member states after the adoption of a set of strategic documents that elaborate the European Green Deal, the impact they will have on environmental law Serbia. By analyzing the strategic and individual acts adopted in the EU member states, students had the opportunity to take part in the preparation of the report on the implementation of the European Green Deal after 2035 and to indicate how the member states see the results of the application of the principles of sustainable development and the approach arising from circular economy.

In continuation of the successful cooperation, four students of the master's study in environmental law, after three rounds of selection, were given the opportunity to be employed in the Ministry of Environmental Protection from June 15, 2021.

In June 2022, two more students became UNDP interns.

Одржана национална конференција *Утицај еколошког acquis-ја на развој еколошког права у Србији*

Завршна конференција Жан Моне Катедре за европско еколошко право *Утицај еколошког acquis-ја на развој еколошког права у Србији* одржана је 20. јуна 2022. године на Правном факултету Универзитета у Београду. Научни одбор конференције су чинили проф. др Татјана Јованић, проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, проф. др Бојана Чучковић и проф. др Мaja Лукић Радовић, док су организациони одбор чиниле асистент Марија Влајковић и асистент Бојана Тодоровић. Уводно излагање о улози *Jean Monnet* Катедре за европско еколошко право у развоју еколошког права и права климатских промена имала је проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић. У првој секцији, доц. др Слободан Вукадиновић је говорио о улози парламента у подстицању учешћа јавности при разматрању еколошких питања, Тина Јањатовић, која је представљала Министарство заштите животне средине, о извештавању о спровођењу Архуске конвенције у Србији, Христина Војводић, представница Регулаторног института за обновљиву енергију и одрживи развој, о примени Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине у Републици Србији, Милош Кузман, докторанд на Правном факултету Универзитета у Београду, саветник за право истраживања и производње нафте и гаса, НИС а.д. Нови Сад, потпредседник Удружења за право енергетике Србије и Варвара Алексић, докторанткиња на Централно европском универзитету у Бечу, правница у области енергетике и животне средине су говорили о преношењу ЕУ енергетског *acquis-ја* у српско законодавство: тренутно стање и изазови по

енергетску транзицију, Александра Бијељац, мастер правник, о изазовима и развоју уређења климатских промена: Да ли је дошло до конституисања самосталне гране права климатских промена на нивоу унутрашњег права?, Андреја Милошевић, адвокат, о развоју права климатских промена у Републици Србији након усвајања Закона о климатским променама, Дарјана Маџановић, мастер правник, о Предлогу ЕУ Директиве о дужној пажњи за одрживо пословање - еколошка дужна пажња (*environmental due diligence*) и могуће импликације за пословање на српском тржишту, Јелена Јеремић, мастер правник, о правној регулативи актуелних пројекта подршке ЕУ домаћим предузетима на путу ка одрживом пословању, Данило Вукмиров, мастер правник и мастер политиколог о климатским променама и еколошкој одговорности. У оквиру друге секције мр Гордана Петковић је говорила о правним аспектима управљања грађевинским отпадом са освртом на Европску унију и Републику Србију, Марија Милаковић, мастер правник, Правосудна академија, о утицају еколошког *acquis-ja* на рад судова и тужилаштава Републике Србије у погледу примене прописа у области управљања опасним отпадом, Андреа Танкосић, мастер правник, Агенција за енергетику Републике Србије, о усклађивању прописа Републике Србије са прописима Европске уније у области производње електричне енергије на бази угља, Ђорђе Бјелица, адвокат о правном оквиру који уређује питања од значаја за еко дизајн и право на поправку, Љиљана Грубач, мастер права, о праву на правичан приступ води за пиће: изазови у преношењу правних тековина Европске уније, Предраг Џамић, мастер права, адвокат, о развоју и основним карактеристикама еколошког права Србије у области правне заштите вода, и Петар Вуковић, о преговорима у Поглављу 27.

Jean Monnet conference ‘Changes of Serbian environmental law and the influence of environmental *acquis*’

The final conference of the Jean Monnet Chair for European Environmental Law ‘Changes of Serbian environmental law and the influence of environmental *acquis*’ was held on June 20, 2022 at the Faculty of Law University of Belgrade. The scientific board of the conference consisted of Prof. Dr. Tatjana Jovanić, Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, Prof. Dr. Bojana Čučković and Prof. Dr. Maja Lukić Radović, while the organizing committee consisted of assistant Marija Vlajković and assistant Bojana Todorović.

The introductory presentation on the role of the Jean Monnet Chair for European Environmental Law in the development of environmental law and climate change law was given by the Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović. In the first section, Prof. Dr. Slobodan Vukadinović, spoke about the role of parliament in encouraging public participation when considering environmental issues, Tina Janjatović, who represented the Ministry of Environmental Protection, about reporting on the implementation of the Aarhus Convention in Serbia, Hristina Vojvodić, representative of the Regulatory Institute for Renewable Energy and Sustainable Development, on the implementation of the Law on Integrated Prevention and Control of Environmental Pollution in the Republic of Serbia, Miloš Kuzman, PhD student at the Faculty of Law, University of Belgrade, advisor for the law of exploration and production of oil and gas, NIS a.d. Novi Sad, vice-president of the Association for Energy Law of Serbia and Varvara Aleksić, doctoral student at the Central European University in Vienna, lawyer in the field of energy and the environment, spoke about the transfer of the EU energy *acquis* into Serbian legislation: the current state and challenges for the energy transition, Aleksandra Bijeljac, master lawyer, on the challenges and development of climate change regulation: Has an independent branch of climate change law been constituted

at the level of internal law?, Andreja Milošević, lawyer, on the development of climate change law in the Republic of Serbia after the adoption of the Law on Climate Change, Darjana Macanović, Master of Law, on the Proposal of the EU Directive on Due Diligence for Sustainable Business - environmental due diligence and possible implications for business on the Serbian market, Jelena Jeremić, Master of Law, on the legal regulation of current EU support projects for domestic enterprises the path to sustainable business, Danilo Vukmirov, Master of Law and Master political scientist on climate change and environmental responsibility. In the second section, Gordana Petković, M.Sc., spoke about the legal aspects of construction waste management with reference to the European Union and the Republic of Serbia, Marija Milaković, Master of Law, Judicial Academy, about the impact of the environmental acquis on the work of the courts and prosecutor's offices of the Republic of Serbia regarding the application of regulations in the field of hazardous waste management, Andrea Tankosić, Master of Laws, Energy Agency of the Republic of Serbia, on harmonizing the regulations of the Republic of Serbia with the regulations of the European Union in the field of coal-based electricity production, Đorđe Bjelica, lawyer, on the legal framework that governs issues of importance for eco design and the right to repair, Ljiljana Grubač, Master of Laws, on the right to fair access to drinking water: challenges in transferring the legal acquis of the European Union, Predrag Džamić, Master of Laws, lawyer, on the development and basic characteristics of Serbian environmental law in the field of legal water protection , and Petar Vuković, on negotiations in Chapter 27.

The collection of papers and result of practice/research made by participants of Jean Monnet Chair programme will be published by the publishing centre of the Faculty of Law - University of Belgrade in a collection of papers (ed. Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović). The collection of papers and result of practice/research made by participants of Jean Monnet Chair programme is available on JMC in European Environmental Law Website.

**University of Belgrade
Faculty of Law
JEAN MONNET CHAIR IN
EUROPEAN ENVIRONMENTAL LAW**

Правни факултет Универзитета у Београду
Жан Моне Катедра за европско еколошко право

Национална конференција *Утицај еколошког *acquis*-ја на развој еколошког права у Србији*

20. јун 2022. године

Конференцијска сала Правног факултета Универзитета у Београду

Научни одбор:

проф. др Татјана Јованић

проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић

проф. др Бојана Чучковић

проф. др Маја Лукић Радовић

Организациони одбор:

асистент Марија Влајковић

асистент Бојана Тодоровић

13.00 Уводно излагање

проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић

Улога Jean Monnet Катедре за европско еколошко право у развоју еколошког права и права климатских промена

13.10 Секција I

доц. др Слободан Вукадиновић

Улога парламента у подстицању учешћа јавности при разматрању еколошких питања

Тина Јањатовић, мастер правник

Извештавање о спровођењу Архуске конвенције у Србији

Христина Војводић, мастер правник

Примена Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине у Републици Србији

Милош Кузман, мастер правник, Варвара Алексић, мастер правник

Преношење ЕУ енергетског *acquis-ja* у српско законодавство: тренутно стање и изазови по енергетску транзицију

Александра Бијељац, мастер правник

Изазови и развој уређења климатских промена: Да ли је дошло до конституисања самосталне гране права климатских промена на нивоу унутрашњег права?

Andreja Milošević, master pravnik

Razvoj prava klimatskih promena u Republici Srbiji nakon usvađaњa Zakona o klimatskim promenama

Darjana Mačanović, master pravnik

Предлог ЕУ Директиве о дужној пажњи за одрживо пословање - еколошка дужна пажња (*environmental due diligence*) и могуће импликације за пословање на српском тржишту

Јелена Јеремић, мастер правник

Правна регулатива актуелних пројеката подршке ЕУ домаћим предузетима на путу ка одрживом пословању

Данило Вукмиров, мастер правник, мастер политиколог

Климатске промене и еколошка одговорност

14.30 Пауза

14.45 Секција II

mr Гордана Петковић

Правни аспекти управљања грађевинским отпадом са освртом на Европску унију и Републику Србију

Марија Милаковић, мастер правник

Утицај еколошког *acquis-ja* на рад судова и тужилаштава Републике Србије у погледу примене прописа у области управљања опасним отпадом

Андреа Танкосић, мастер правник

Усклађивање прописа Републике Србије са прописима Европске уније у области производње електричне енергије на бази угља

Ђорђе Ђелица

Environmental protection and circular economy - Analysis of current and potential EU legislation regarding Eco-design and Right to repair

Љиљана Грубач, мастер правник

Право на правичан приступ води за пиће: изазови у преношењу правних тековина Европске уније

Предраг Џамић, мастер правник

Развој и основне карактеристике еколошког права Србије у области правне заштите вода

Ружица Симовић, мастер правник

Ambient Air Quality standards and regulations in the European Union and Serbia

Петар Вуковић

The overview of Chapter 27- Environment and Climate Change in Serbia - EU accession negotiations

16.15 Дискусија

16.30 Коктел (Клуб наставника)

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Workshop “Application procedure for EU funded projects (grants) in environmental law”

Following the Jean Monnet conference ‘Changes of Serbian environmental law and the influence of environmental *acquis*’ a workshop on “Application procedure for EU funded projects (grants) in environmental law” were orginezed by Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović and Asist. Marija Vlajković. The participants had an opportunity to increase the knowledge on the process of applying for EU funded projects. Participants had an opportunity to discuss the best practice in preparing project documentation in accordance with application procedure rules.